

MESTRESSES I EMPRESÀRIES

Segons les convencions socials del vuit-cents, les dones no estaven fetes per als negocis. Tot i la seva minoria d'edat, amb una dependència constant del pare, del marit o del germà, a l'hora d'administrar els seus béns, la documentació conservada ens les mostra absolutament actives en l'activitat econòmica i financera.

Moltes vídues d'indians tornaren a casa carregades de diners. Encara que solien actuar a través de procuradors o assessors, tingueren ben clar on dipositar el patrimoni acumulat a les colònies: la inversió immobiliària va ser la millor opció. L'any 1880, els principals propietaris de l'Eixample barceloní eren vídues d'indians.

→ Plànol dels voltants de la ciutat de Barcelona i del projecte per a la seva millora i ampliació, 1859. (Ildefons Cerdà, Museu d'Història de la Ciutat, Barcelona)

→ Bona part de l'Eixample més cèntric i monumental deu el seu origen a les fortunes arribades d'Amèrica. (Shutterstock)

“La parte nueva de la ciudad de Barcelona [...] se debe casi en su totalidad a los indianos y a los americanos que durante la guerra de Cuba y la gran crisis que vino después realizaron sus fortunas y volvieron a establecerse entre nosotros”

Valentí Almirall (1841-1904)

→ La ganxona **DOMINICA JUERA I PATXOT**, nascuda el 1828, tornà a Barcelona després d'enviudar de l'indià Josep Vilar, el 1857. Com feien altres repatriats, adquirí cases al centre de l'Eixample, als entorns del Passeig de Gràcia, i a Ciutat Vella; l'edifici que es féu construir a la Rambla de Santa Mònica li costà més d'un quart de milió de pessetes i l'alçat al costat de la mansió dels Xiqués, a la Rambla dels Estudis, més de mig milió. També invertí en finques rústiques als afores de la capital. Les seves filles, quan es van casar, van aportar de dot al matrimoni centenars de milers de pessetes.

→ En els números 8, 10 i 12 de la Rambla de Santa Mònica, al capdavant de les Rambles, Dominica Juera es va fer construir la seva residència en tornar de Cuba. (Shutterstock)

→ Casa de Manuela Xiqués a la Rambla dels Estudis, 126, de Barcelona, obra de Josep Fontseré del 1855, modificat posteriorment. (© Ramon Soler Pascuet)

→ Signatura de Manuela Xiqués, en un document del 1873. (© Arxiu Administratiu de Barcelona)

→ Natural de Canet de Mar, **MANUELA XIQUÉS** es casà amb Roc Jacint Llopart, indià enriquit amb el tràfic d'esclaus i el préstec. Ja vídua, de tornada a Barcelona, va invertir l'herència deixada a les filles, quasi 500.000 pessetes de l'època, a adquirir finques: la millor dot per a un matrimoni com déu mana. Manuela no només comprà i edificà diversos solars a Ciutat Vella —que després llogava—, sinó també a l'Eixample, llavors en ple auge constructiu. En només setze anys invertí d'aquesta manera més d'un milió de pessetes.